

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.

Bemutatók árak: csak ismételt kiadásokért.
Közvetítők vissza nem küldendők.

Kiadóhivatal:
Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.

Hirdetések díjazás szerint:
Egy sor szám 5 kr. újság- és vasárnapi után szám 3 kr.

Megjelenő hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben hazhoz fordva:
Egész évre . . . 12 frt.
Fél évre . . . 6 frt.
Negyed évre . . . 3 frt.
Egy hónapra . . . 1 frt.

Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 7 frt — kr.
Negyed évre . . . 3 frt 50 kr.
Egy hónapra . . . 1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Arad, április 17.

A háboru híre alig kísért ma már valakit Európában és a csak nem rég oly végzetes közvetlenséggel actióba hozott hírhez fűzőtt minden combinatio elenyészett.

Mai táviratok még e jelenséghez azt az új hírt hozzák, hogy az az actus, hogy több francia miniszter elutazott Algírba a francia gyarmatügy végleges és solid alapokon leendő rendezésére: a t a r t ó s b é k é n e k egyik legszilárdabb biztosítóka.

Talán felesleges is e versió commentárral kísérni a végett, hogy levonhassuk belőle az általános megnyugvást, mely e combinatióra támadt és támadni fog.

Ha nem kísért már a háboru és csend van a politikai életben, ma leginkább kívánatos volna, hogy e szélsőségszerű vihar előjele legyen.

„A legutóbbi városi közgyűlésről” — ezim alatt az „A. és V.” tegnapi száma a következő nyilatkozatot közli: „A legutóbbi városi közgyűlésről” ezim ezekben „a+b” a többiek közt engem is megáldandó azért, hogy a közgyűlésben a zárszámadások kinyomtatását feleslegesen jeleztem, mivel a zárszámadási kimutatás adathalmazából senki okosab nem lesz, és azután kislitve rám, hogy azért, mert en az ilyen adathalmazból okosabb nem lesz, azért még ez nem érv arra nézve, hogy a zárszámadásokat másokkal, akik azokból okosabbak lehetnek, megismertetni nem kell. Ez körülbelül „a+b” elemem intézett támadásának lényege: mert a többi, amit még állítólagos állításomra vonatkozólag mond, az kevésbé lényeges.

En nem szándékozván „a+b”-t a seregtetés terén követni és még csak további polemikát sem akarván provokálni, csupán csak a lényegesekre vonatkozólag akarok nyilatkozni.

Mindenekelőtt ki kell jelöntenem, hogy én azt, amit „a+b” számba ad és úgy, ahogy ő mondja, nem mondtam, hogy: „arra nézve, hogy a zárszámadások valóban helyesek-e? A különben úgy is megtekintethető zárszámadások, még ha a kinyomtatva szétosztatnának is, világosabb képet nem nyújtanak; mert arról, hogy a bevétel és kiadások helyesen lettek-e kimutatva nem a zárszámadásokból, (legyenek bár azok kinyomtatva és szétosztva is), hanem egyedül a naplók, úgy mint az utalványok és nyomtatványoknak alapos megvizsgálása útján lehet csak meggyőződni és ezt csekélykedni kötelessége a pénzügyi bizottságnak, úgy mint az arra kiküldötteknek.” Jogában áll azért természetesen minden egyes képviselőnek is

kellő információt szerezni magának minden tekintetben.

Ez mondtam én, s e mondásomnak igazságát sem csúszással, sem csavarással, sem sertegetéssel meg csak utólagosan sem lehet megdönteni, valamint nem sikerült akkor sem megdönteni, mikor mondtam: mert akkor kétségtelenül azok, a kik velem ellentétes nézetben voltak, meg is kísérelték volna azt.

Hogy már a kinyomtat zárszámadásoknak lehet e más tekintetben hasznuk, erről nem beszéltem, következésképp erre jelenleg sem akarok reflectálni Ennyit szükségesnek tartottam az igazság érdekében „a+b”-vel szemben megjegyezni.

Kuncz Elek.

Országgyűlés. A képviselőház szombaton tartotta a huszötödik ülését, melyben Széchenyi gróf miniszter benyújtja az állategészségügy rendezéséről szóló törvényjavaslatot.

M a d a r á s z József a kormánytól nyilatkozatot kívánt azt iránt, hogy a jelen ülés szakban mit kíván még letárgyaltatni azon óhajlásnak is kifejezést adni, hogy a képviselőválasztások oly időben ejtessenek meg, mikor e miatt a mezei munkák nem fognak szenvedni. Ezekre a kormány elnöke nem sokára meg fogja adni a választ. — R á c z Athanasz kívánására, a görög keletiek husvétjára, hétfőn nem lesz ülés. A keddi ülésben az ügyvidéi rendtartásról szóló tvjavaslat kerül tárgyalásra.

Választási mozgalom. A d e v a i k e r ü l e t b ől jelentik táviratilag, hogy Piskitelem nagyszámú értelmiséggel bíró választó közönsége nagy lelkesedés mellett újból Szathmáry Györgyöt, a „Nemzet” főmunkatársát és a képviselőház egyik jegyzőjét jelölte ki képviselővé. Szathmáry, aki e kerületet eddig is képviselte — a választók bizalmát és ragaszkodását a legnagyobb mértékben kiérdemelte és így megráadására érdekében hívei bizonyára minden lehető el fognak követni.

A párisi nemzetközi kiállítás és Monarchiánk. A „Bud. Corr.” jelenti: Az a kérdés, hogy Ausztria és Magyarország részt vesz-e az 1889-ben Párisban rendezendő nemzetközi kiállításán, ugyan még épenséggel nem actualis, minthogy külügyi hivatalunk eddig még hivatalos meghívást nem kapott: de azt hisszük, hogy ily meghívás egyáltalában aligha fog történni. A francia kormány jónak látta a kiállítást ép 1889-re rendezni és így magától érthető leszen, hogy a Habsburg monarchia Államai a francia forradalom emlékülnepevény hivatalosan nem vehetnek részt. — eltekintve teljesve attól, hogy a kiállítások gyakori ismétlődése iparosainkra oly áldozatokat rónak, amelyek a várható haszonnal arányban nem állanak.

A magyar-román határrendező bizottság. A magyar-román határrendező bizottság, mint a „Freundenblatt” biztos forrásból értesül, befejezte munkálatait a Románia és Bukovina, valamint Románia és Erdély

közi határa nézve teljes meggyőzés jött létre, mely már most csak a két kormány kölcsönös jóváhagyására vár. Az illető bizottság erre szót foglalt. A román küldöttek visszatértek hazájukba.

KÜLFÖLD.

A tartós béke. Párisból a „Pol. Corr.” jelentése több miniszternek Tunisba és Algírba utazásából arra következtet, hogy a francia politika jelenleg a tengeren túli gyarmatok gondos rendezésére törekszik s innen származik a francia hivatalos körökben uralkodó az a nézet, hogy Európa hosszabb békeidőre éljen. Ugy a francia-orosz szövetségről, valamint a Katkovnak Párisba utazásáról szóló hírek minden alapot nélkülöznek és a mi a bolgár kérdést illeti, Oroszország úgy látszik, passzív magatartását nem akarja feladni. Ilyen körülmények között a berlini „Post” támadásai köztösen feltűnnek. Franciaországot sokkal jobban igénybe veszik a maga feladatai szempontjából a béke megtörésére gondolva. Ott van a francia pénzügyek rendezése, a növekvő ellenzék mérséklése, a katonai törvények átoldozása és a gyarmatoknak solid alapon való rendezése: mindezt elő- békét igénylő feladat.

TÁVIRATOK.

Magyar molnárok orsz. gyűlése.

Budapest, április 17. (Az »Aradi Közlöny« eredeti távirata.) A magyar molnárok orsz. gyűlése ma megnyitott. Burchardt elnök megnyitván az ülést, constatálja, hogy a képviselt malmok 30 millió értéket, és 14 millió métermázsza buza örlési képességet mutatnak fel évenként. A gyűlésből négy bizottság küldetett ki, a melyek az üzletreducálás, a szállítási és eladási feltételek, a szállító szákok vissza vásárlása és egy malom biztosító társaság alapítása iránt értekeznek és indítványukat a holnapi összyűlésen előterjesztik.

Trefort Pozsonyban.

Pozsony, április 17. (Az »Aradi Közlöny« eredeti távirata.) Trefort miniszter ma megjelent Pozsonyban, de nem oly célból, hogy beszámoló beszédet mondjon választói előtt, hanem hogy okát adja annak, hogy miért nem óhajt a legközelebbi ülésszakra Pozsonyban megválasztani. A miniszter azt is hangsúlyozta, hogy a béke teljesen biztosítva van s hogy idejét kulturális munkák végzésére kell fordítania.

Polytasd . . .

Náczinak kis szemöldöje felutazott a homloka közepére, nagyot nyelt a levegőből s idegesen marizsgatta a kopottas kabátjának a legfelsőbb gombot.

Csanádvarmegye . . .

A tanárt egyszerre előlöntö az epé. Ugy nézett ki, mint egy mérges vezérezékk. A szeme szikrázott. Milyen jó, hogy nem volt nyitva a megnye. vár nélkül?

Erre a cathedrai bölcsességre majd hogy el nem esett a Náci. szóval, kihagyva a kihagyandókat, biz a Nácinnak is része volt az aratásban: seuccudát kapott.

Soha olyan bánatot, a mit ez a kis incidens elplántált az arcára. Nekünk gyerekség az egész, végre is a jubileumokat is meg lehet szokni, de Náci majdum hogy az ujdonság rovatót akarta elonkienteni a maga szerencsétlen öngyilkosságával és éppen akkor, mikor az óraja tartotta zsebében a székfoglalót.

Egyszerre olyan lett, mint olykor-olykor a nagyepentek s akkora bánat támasztotta fel bennünk a részvétet, milyen egy vidéki muzeum szegénysége.

Arizonon a részvét igaz gyöngyvi szántottak halvány piros barázdát. Érdekelve voltam a Rebeka végett, a ki testvere. Bizony sok szépet tudnék én irni Rebekáról, ha minden áron Rebekáról volna szó, és nem Blahánéről.

Látva a Náci megszentolodott arcát, elgondolva Blahánét és Rebekát, mint Berczik Árpád mondaná: „ennek hübnere van”, a tíz percz alatt, még a tanárok kifújnak a dübököt, vagy újat kanalaznak be. — elszaladtam a színházhoz. Persze, akkor nem Ováry volt a cassir, avval lehetett okosan beszélni — leszurtam a négy hatost, hogy is két karzatjegyek erejéig áldozatot hoztam Thaliának.

NAPTÁR.

Április 18. Hétfő. Róm cath naptár: Apollonius vt. Prot. napt. Valerian. Görög orosz naptár: (Ápril 6) Huszöt hétfő. Nap kel 6 óra 7 perczkor. Nap nyugszik 6 óra 52 perczkor.

Ápril 25. Aradmegye törvényhatóságának közgyűlése d. e. 9 órakor.

Kereskedelmünk és a társadalom.*)

Irta: Lendvai Sándor.

Magyarországban, hol a földmivelés mellett a politika oly nagy szerepet játszik, a nemzetgazdasági ügyek: ipar és kereskedelem fejlesztése és előmozdítása iránt, csak az utóbbi évtized óta indult meg az általános mozgalom. Midőn 1876-ban Szegeden, alkotmányunk helyreállítása óta az első nagyobbszerű iparkiallítás rendeztetett, az irányadó körök akkor lettek figyelmesek, hogy az embryo állapotban levő magyar ipar és a vele kapcsolatos magyar kereskedelem emelése érdekében okvetlenül kell valamit tenni, ha nemzetünk az európai cultur-állomokkal a haladás terep lépést tartani akar.

Azota megteremtették a magyar kereskedelmi és ipartörvényt. Keeskenyeten. Székesfehérvárott kisebbszéri és mult évben Budapestben nagyobbszabású orsz. kiállítást rendeztek. ugyanakkor a fiatal kereskedők az I. orsz. kongresszust is megtartották. a kereskedelem magyarosítása érdekében is iparkodnak ügyek érdekében csak a legutóbbi idő óta vehető észre nagyobb mozgalom az országban. Ha visszapillantunk a közeli multba, midőn Magyarország hazai tudomány és művészet híjával, természeti gazdagsága daczára, kívül állott a cultura hatalmas áramlatán és ha tekintetbe vesszük, hogy edes hazánk ma már határozott állást foglal el Európa cultur-állama között, minden szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy nemzetünk nagy feladatának teljes tudatára ébredett és a mindenható segítségével nem sokára elérhetjük már azon kort is, midőn ez óriási feladat sikeresen történt megoldásának gyümölcseit nyugalommal élvezheti a nemzet.

Ha pedig szemügyre vesszük, hogy ezen gyors siker mi által lett leginkább elérve és ha meggondoljuk, hogy miképp kell eljárniunk, hogy azon óriási feladat nagy része, mely még nemzetünkre várakozik, sikeresen megoldandó és vajon mily irányban történt eddig a működés és mily irányban kellend még törekedniünk ezen is, hogy Magyarország anyagi jólétét és külső hatalmi állását biztosítsuk, azt fogjuk tapasztalni, hogy eddig csak oly irányban lett tevékenység kifejtve, mely hazánk nemzetiségének felvirágzását célozta és így történt, hogy politikai intézményeink javítása, nemzeti irodalmunk fejlesztése, iskoláink emelése, a tudomány és művészetek terén való haladásunk mellett azon tevékenység, melynek irányja az anyagi eredmények elérésében összpontosul, parlagon hevert. értjük, hogy a kereskedelem és ipar terén nemzetünk eddig tetlen volt, pedig ezen irányu te-

* Az aradi kereskedő-íjak tegnapi közgyűlése alkalmából közöljük e tartalmat érkezőst. Szerk.

vékenység eredménye az anyagi jólét, mely korunkban az állami létkérdés legfontosabb tényezőjét képezi.

Bebizonyult tény ugyanis, hogy a mely állam anyagi erővel nem bír, az nem képes magát fentartani, mert a népek léte és nem léte, fájdalom — sokkal inkább a hatalom, mint a jog kérdése.

Az anyagi jólét minden culturállam egyik főtámaszt képezi, mert tudjuk azt, hogy a mely nemzet az életfentartás nehézségeivel kénytelen küzdeni, az nem lehet azon helyzetben, hogy a magasabb művelődés áldásait is élvezhesse, nem birhat érzkkel a művészetek és érdekek a tudományok iránt, mivel ez irányban fogékonyaság csak anyagi jólét következménye, sőt mondhatni egyenes eredménye.

Eszembe jut itt a pár év előtt egyetlenben tartott igen érdekes felolvasás az amerikai társadalmi viszonyokról, mely alkalommal említve lett, hogy az amerikai képzőművészetek és érdekek a tudományok iránt, mivel ez irányban fogékonyaság csak anyagi jólét következménye, sőt mondhatni egyenes eredménye.

A kereskedelem indítója az iparnak s minden jelentékenyebb tevékenységnek és egy országnak gyors meggazdagulása csak belterjes külkereskedés által érhető el — a kereskedelemnek egyik áldásos következménye, továbbá mint a híres francia tudós Montesquieu jegyezte meg róla: hogy t. i. a szoros igazságszolgáltatás iránti érdeket táplálja a társadalomban, mert reális alapokon nyugvó kereskedelem csak ott honosulhat meg, hol rendezett viszonyok és pontos igazságszolgáltatás vannak: hol pedig ez nem létezik, ott a kereskedelem hatalmas tényező ezen viszonyok előteremtésére.

Ennek eclatans példáját tapasztaljuk Amerikában, és Angliában, látjuk Velenceze hajdani fényében, mely csak eddig volt hatalmas, míg kereskedelem hatalmas vala; látjuk a Florentini hercegség fénykorában, mely világhírű fejedelmait a kereskedők sorából szemelte ki.

De fájdalom, hogy a mi az egész világban összehatlatlan és egy t. i. a politikai nemzeti hatalom és az anyagi érdekek és különösen a kereskedelem pártfogása, az hazánkban a fejlődés hatalma kétféle szakította, a mennyiben tapasztaljuk, hogy Magyarország szociális életében a nemzeti irány és kereskedők közt még mindig széles és mély űr tátong; nem lehet tagadni, hogy a kereskedelem, ugy személyes képviselőinek számarását, mint elveit tekintve, eddig ugyszólván idegen test volt a nem testében.

Sajnos pedig, hogy ezen körülmény leginkább maga a nemzeti irány által okozott, midőn a magyar közvélemény eddig majdum részletelőnek tartotta a kereskedelem ügyét, midőn maga a törvényhozás nem igen szívesen foglalkozott a kereskedelmi ügyekkel és midőn a magyar ember fiat ma is minden másra egyebé szánja, csak a kereskedő pályára nem, legszébb példát nyújt erre a kereskedelmi akadémiák hallgatónak névjegyzéke és azon körülmény is, hogy ha bármely állami jóvával városi hivatalnál akár mily csekélyen jóvádelmő állásra pályázat kiíratik, a pályázók egész serege jelentkezik, míg bankok, pénz-

Mikor Blaháné az ő takaros vöröses-mácskáival, meg csipkés főkötőjével „beállít” a színter, oldalba böktém Náci.

— Náci, hogy fest?

Náci ugy nem felelt erre, mint egy ellenzéki kortes a szerencsétlen választás lezajlása után. Nem felelt.

Az én érzéseim a szívem katlanából már ki is futottak, mint a zeilpenit a bős folyó hulláma, tapsoltam vesztül (karzati szabadsádom), az én Nácim csak hebe-hóba izgott egyet-egyet.

Már a barmaik felvonásig jutottunk. A többi szereplőknek nem jutott teendő Blahánén kívül mind mi főtöltött ki a tapsainkkal. Blaháne énekel és játszott, mi meg tapsoltunk. (Igazán gondot adunk az újságunk errel a kimondhatlan lelkesedésünkkel.)

Csak Náci állott ott, mint az érzékellen táviró pózna. Eppen ugy, Mintha most is lát-nám. Nem kevésbé haragudtam akkor, mint most az Orsz-utca husángjait látva.

Mondom csak Náci nem tapsolt. Még András bácsi is ütogette a nagy tenyerét, hegyibe még a lábával toporgott, de Náci az nem. Ez meglepett és bosszantott.

Végre akkor, mikor Török bíró féltap-pal és mint nagy számúzóthoz illik a lábára csúszol, Náci is olyan tapolóra, fogta hogy azóta helyeztek egy vasrudat a tőb-bet a karza-t-ül-ő alá.

— Tetszik, te?

Csak ugy villogott Náci szeme. — Hogyne! Hisz ő nemzet csacsergőve-rebe. Hej, ha egy hiten lennék vele, ki tudja, a Török bíró urannak, a sok más mellett, nem-e velem is meggyölnék a baja. . . . Aztán ugy szakadt belőle a lelkesedés, mint a zápor egy nyári délután. Elfelejtette Csanád varmegyét, el a secundát, majd hogy ott nyomban össze-vissza nem nyalt-falt a karzat jegyért.

Es valóban Blahánének tudtán kívül ez a legnagyobb hódítása. Floricza.

Az „ARADIKÖZLÖNY” tárczája.

(Április 18.)

A Blaháné legnagyobb hódítása.

(Aradi reminiscencia.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. — Mondhatom, ama szépszámu oldalba ítések, melyeket tegnap reggel a jegy váltása alkalmával szenvedtem végig, adták meg az inspiratiót e sorok közlésére. Mert akkor is így volt, ezután is ugy lesz. Blahánéval még Ditrói is jöhét directornak. Magamra nézve a legnagyobb baj volt az, hogy akkoriban oldalbortám nem voltak kellőleg megvédődvé. (Nem is esoda, mikor akkoriban nem volt népfelkelői tisztkező cursus) — így emlé-keim ez irányban sokkal érzék-nyebbek.

A datumot illetőleg, ha az a Blum gyerek nem utazott volna olyan szörnyen megközelíthetlen helyre, tőle kérdezném meg. De hát szegény olyan negyedik osztályu utas módjára változtatott lakást. Bizony erre az alkalomra nagyon gyengén öltöztek ki Csutaktól.

Es miután voltaképen se a Blum gyerekről, se temetéséről, se egyéb másról nincs szó, hanem — Blahánéről, beszéljünk róla.

Ha az elején akarom kezdeni, mivel mégis a kizsóbren kell tennie lábát annak, a ki végig akar sétálni a salonban, csak a Blum gyerekről kell szólnom.

Osztálytársam volt. Avval az idős-bodros hajával, álmos, savószinü szemével, mintha most is előttem gubbaszkodna. Csen des gyerek volt. Csak akkor perorált, ha felelt. Azt azután hajította megállás nélkül s olyan bizonyos volt, hogy kitűnő kerül a tanár notesébe, mi, a mily bizonyos, hogy Trefort érdemelt hetenként egyszer meg fogják huzgálni az egyik aradi lapban.

Egyszer aztán, azon időtájt, mikor még

intézetek, biztosítók társulatok vagy más kereskedői és iparvállalati irodákknak szükség esetén lampával keresni kell szakképzett tisztviselőket.

Önkényelt feltétel előttünk a kérdés, vajon miért nem lehetne e tekintetben hazánk hasonló minden más kultúr-államhoz; vajon miért nem emlegeti a magyar építési bizottság a kereskedelmi, mint például az angol és viszont vajon miért nem lehessen a magyar kereskedő épp oly egy házjában, egy nemzetével, mint az angol kereskedő.

Vajon nem kell-e belátnunk, hogy a jelenlegi viszonyok, társadalmunk bizonyos osztály részéről a kereskedelem iránt eddig táplált előítélet kifolyásából eredtek és hogy a viszonyoknak ilyenképen történt sajnos alakulásán változtatnunk lehet és változtatnunk kell.

Belátta ezt már azon nagy szellem is, mely gr. Széchenyi István név alatt tündököl a magyar nemzet egén, azon halhatatlan, lángszellemű férfi, ki a nemzetet és a kereskedelmi irányt egyenlő hárral karolta fel és egyesíté magában; belátta ezt azon férfiak fényes sora, kik alkotmányos életünk újraszülését körül viték ki magoknak örökösök bábókat; de azért künna az életben mégis távol az út a kereskedelem és a nemzet között; a kereskedelem még mindig nem magyar, a magyar még mindig vonakodik a kereskedelmi pályától.

Töröküdnünk kell tehát hogy nemzetünk anyagi jólétének és hatalmának érdekében el kell mindent követnünk, hogy társadalmának, eddigleg egymás mellett idegenkedéssel elhaladó két rétege közt az összekötő kapocs megteremtéséért, az egyetértés létrehozásáért.

Ennek elérésére első sorban szükség, hogy a kereskedelmi testület, mely eddig hazánk társadalmi életében egy különálló kasztot képezett, hivatalosa, állása és műveltségi fokának megfelelő tárt nyerjen a közéletben; utat kell törnie azon igazságnak, hogy a kereskedelmi érdeké országos érdek, hogy minden, mi a kereskedelem fejlődését gátolja, az ipso jure nemzetünk anyagi jólétének biztosítását és emelését is és hogy vice versa mindaz, mi a magyar kereskedelmet erősíti, közvetlenül hazánk jólétét és hatalmát is — ezen elvnek kereszttülvitele magával hozza, hogy a kereskedelem egyenlőségű társadalmi tényezőnek fog tekinteni, melynek képviselése a törvényhozó testületben nemcsak kívánatos, hanem szükséges is.

A mi pedig a kereskedői körökben történetek illeti, ott viszont épp oly határozottan és épp oly utógondolat nélkül kell utat törni azon igazságnak, hogy a kereskedőnek e házival és e nemzettel egynek kell lenni és egynek kell magát érezni. Első feladat ugyanis letérni azon téves állásponttól, mintha a kereskedelem kosmopolitikus természete a hazafiságot mintegy fölöslegessé tenné. A kereskedelemnek be kell látnia, hogy hatalmas és virágzó csak azon országban lehet, hol azzal egygyéforrt, a hol ez nem történik, ott a kereskedelem egy idegen organikus részt képez az állam testén.

De a kereskedői fiataliságot is azon feladat érí, hogy mindenkor szent kötelességének ismerje hivatalát minden tekintetben a mai kor szellemi igényeinek megfelelőleg betölteni, szem előtt tartva korszerűs kóltónk zsvait:

„Hass, alkotás, gyarapítás. S a háza fényre derül.“ ha ez megtörtént, akkor bizzuk a többit a mindenhátóra, kihez százszázok ajakán rebeg a költő imája:

Isten áldd meg a magyart!

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

(megjelen minden nap).

előfizetési feltételei.

Holyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr
Fél évre	6 „ — „
Negyed évre	3 „ — „
Egy hóra	1 „ — „

Vidékre postán szétküldve:

Egy évre	14 frt — kr
Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ 50
Egy hóra	1 „ 20

Az előfizetési pénzeket kérjük, legelőször utóbban posta-utalványal, mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos expedícióját fenntartás nélkül teljesíthessük.

Arad, 1887. április hóban.

Az „Aradi Közlöny“ szerkesztője és kiadóhivatala.

H I R E K.

Arad és Vidéke.

— Az aradmegyei szabadelvű párt f. é. áprilishó 24-dikén d. u. 5 órákor közgyűlést tart a »Fehér Kerest« nagy termében.

— Fejér Miklós miniszteri tanácsos a napokban Aradra érkezik, hogy az új pénzügyi palotát megszemlélje.

— Az aradi árucsarnok. Az aradi árucsarnok vállalatának részvényesei tegnap délután 10 órákor tartották meg általános közgyűlést az aradmegyei takarékpénztár üléstermében. Jelen voltak Hász Sándor, Vásárhelyi Béla, Domány József, Rozsnyay Mátyás, Regdon Sándor, Ring Lajos, Sonnenfeld József, Adler Lipót, Kiss Armin, Weidenfeld István, Winter Adolf, Kunzel János, Tenner Lajos, Klein Sámuel, Maistrovics János, Sándor Athanasz, Wally János, Grünwald Ferencz, ifj. Kristófy János Szabó Lajos, Avarffy Ferencz, Páris Lajos, Pozogay Lajos, Schuster Henrik, Maresch Gyula és Csutak Károly. Hász Sándor megnyitván az ülést, a jegyzőkönyv vezetésére Lányi Manóét kéri fel. Ezután a gyűlés határozatképességét consta-

lálva — jelen volt 24 részvényes 153 részvény képviselővel — felkéri a részvényeseket, hogy a gyűlés vezető-sére elnököt jelöljenek ki. Hász Sándor egyhangulag elnöké kiáltván ki, előterjeszti, miszerint az alábbi 45 részvényes mind szabályszerűleg meg lett a gyűlésre hívva, hogy a kibocsátott 250 részvény mind aláírattat s hogy mind egyenként 10% az aradmegyei takarékpénztár pénztárába befizette lett. Ezután bemutatja az alapítók által megvett két ház tulajdonosairól a 7000 és 14,000 összesen 21,000 frt vételára vonatkozólag kötött szerződéseket és indítványozza, miszerint a részvényirtáság magát megalakultnak jelente ki. Avarffy Ferencz jól tudja, hogy az árucsarnok létesítése a közhözjaink felé meg é hiányt pótol, mindazonáltal azt óhajtán, hogy a társaság mindaddig ne jelente ki megalakulását, míg arról biztos tudomást nem szerez, hogy a piac a szabadságtérrel eltávolított, mert e nélkül nézete szerint a létesítendő intézménynek nincs is jövője. Hász Sándor azt tartja, hogy az árucsarnokra nézve éppen az a legelőnyösebb, ha a piac a közelében van. Külömben is a házak már meg vannak veve s azokat értékesíteni lehetne nem szabad. Páris Lajos elhamarkodásnak tartja a házak megvételét. Erről a részvényesek mit sem tudtak. Így már 21,000 frt ki lett adva és nagy kérdés, vajjon a fennmaradt 29,000 frt elegendő lesz e az építkezésekre. Hász Sándor, majd utóbb Kiss Armin felvilágosítja előtük szót, hogy a részvényeseknek igenis tudniuk kellett a házak vételéről, de a vételéről is, mert hisz ez benne volt a tervezetben, melynek alapján a részvényeket aláírta. Már pedig a tervezetben foglalt kötelezettség kötelezi a részvényeseket. — A közgyűlés a szerződéseket jóváhagyja és a részvényirtásulat megalakultnak jelenti ki. Ezután felolvastatták az alapszabályok, melyeket a közgyűlés Avarffy Ferencz felszólítására egyhangulag elfogadott. Hász Sándor bemutatta az építési terveket és költségvetést majd, felolvastatta az építési leírás, melyből kiönnik, hogy az árucsarnok egy 70 méter hosszú épület lesz az Asztalos Sándor és Hunyady utcák között a Ring és Spitzer-fele telkeken oly kibővítéssel, hogy a Domány és Sándor-féle házakból egy 102 m² méternyi terület hozzávetélik. A csarnoknál végig négy sor árúhely lesz s a falakon két sorban 144 ablak, melyek az épületet kellő világossággal láják el. A padozat két lépcsőnyi magasságban lesz a járda felé. Lesz továbbá 24 pizoz. Szerettek volna az alapítók jégvermet is berendezni, de erre nem alkalmas az épület. A pizozékot azonban mindenesetre ajánlják az alapítók, annyival is inkább, mert ezekkel együtt az összes költségek 33,450 frt tennék ki, a miből az ócska anyagok értéke 1440 frt levonván, marad 32,210 frt és így az összes fedezendő hiány 2—3000 frt volna. A terveket Halmay Andor építész készítette. Vásárhelyi Béla az íránt intez kérdést Halmayhoz, hogy a jelzett öszszegyet nem fogják-e túlhaladni a kiadások, mire Halmay e tekintetben elvállalja a garantiát. Páris Lajos mellőzni kívánja a pizozékat, nehogy a vállalat mindjárt adóssággal kezdje meg működését. Hász Sándor felvilágosítja, hogy az nagyon könnyen törleszhető. Grünwald Ferencz és ifj. Kristófy János szintén a pizozék mellett szólnak, mire a közgyűlés az egész építési tervezetet a költségvetéssel együtt változatlanul elfogadja s a kivétellel a megváltandó igazgatóságot bizza meg. Ezután az igazgatóság és felügyelő bizottság megalakítása következett. Vásárhelyi Béla előterjesztésére igazgatóság elnöké Hász Sándor, igazgatósági tagokká Domány József, Ring Lajos, Elias Armin és Sonnenfeld József, felügyelő bizottsági tagokká: ifj. Kristófy János, Klein Soma és Révész Nándor, végül pottággá Kiss Armin választattak meg. Miután még elnök jegyzőkönyv hitelesítésére Winter Adolf és Avarffy Ferencz részvényeseket kérte fel, az ülés feloszlott.

— A lippai főerdészeti hivatal, átirattilag megkereste a megyei kir. tanfelügyelőt, miszerint intézkedjék, hogy az iskolás gyerekek a családi erdőbe csakis tanítóik vezetésére és ellenőrzésére melessenek tömegesen bogarászni, mivel ily kirándulások alkalmával az arany ifjuság rendszeren cigaretté füst mellett szokta a természet törvényeit kutatni és odvas törzsek meggyújtásával a hős cinezereket békés hajlékaikból kiragatni. Az ily buvárkodás azonban, a mily haszonnal jár az ifjuság tudományos képzésére, épp oly káros következményekkel van gyakran a kincstár nézve, mivel az ifjuság által eldobott égő cigarették vagy hátrahagyott izzó fezők egész erdőrészt — a mint a mult napokban is történt — a h a m v a z t a n a k e l. A tanfelügyelő a lippai erdőhi vatal átiratát illetékes intézkedés végett a k ö z s é g i i s k o l a s z é k k e z t e t t e á t.

— A kereskedő ifjak társulata tegnap d. u. 2 és fél órákor tartá igen élénk érdeklődés mellett évi közgyűlést. Lendvay Sándor egyleti alelnök a megjelent tagokat üdvözölve, felkéri a közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére Fellegi egyli. titkár, annak hitelesítésére pedig Rattaszky Lajos dr. és Kell Manó urat. Erre Fellegi titkár felolvasta a választmány évi jelentését, melyből következőket említi ki. Az egylet jelenleg 225 rendes, 79 pártoló taggal bír és a közönség körében folyton széleskörű körben tanúsítják az egylet iránt az érdeklődés. A jelentés kiemelkedő részét a könyvtár iránti érdeklődés képezi, a mennyiben eddig még soha sem tapasztalt mérvben vétettek az igénybe. A könyvtár jelenleg 600 könyvvel többlet tartalmaz, melyekhez adományokkal járultak Lendvay Sándor, Barth Lajos, A s s a e l Zs., Az iparkamara, Fellegi Lajos és Weisz Pal. A könyvtár a lefolyt évben 146 tag által lón igénybe véve, akik összesen 1966 művet olvastak. — A jelentés felolvasása után Pollák József emel szót,

kérve a választmányi tagok élénkebb ellátogatását az egyleti helyiségekbe. A jelentés tudomásul vétetett. Olvasatott a számvizsgáló bizottság jelentése, mely szerint az egyleti pénztár a pénztárnok, a könyvtáralap pedig a könyvtárnok által lelkiismeretesen kezeltek. A felmentvény a számvizsgáló bizottság megadottát. Lendvay alelnök, ugy saját, mint tisztelési nevében leköszönve, a választás tiszteletét meg a következők eredményel. Megválasztott elnöké W a d o v s z k y Gusztáv. Alelnöké L e n d v a y Sándor. II. titkárá F e l l e g i Lajos. II. titkárá R e i n i n g e r Sándor. I. pénztárnokká R e i c h Béla. Könyvtárnokká Barth Lajos. Ellenőrré K n e f f e l Lajos. II. Könyvtárnokká R o t t e r Gyula. Házgyűlés P u s k á s N. Választmányi tagokká: Abay Lajos, Arnein, Beck Adolf, Ecker. Krönbeger Mór, Maresch Gyula, Rosenberger Béla, Rózsa Imre, Rügner Vilmos, Schönwald Soma, Wist Gyula és Meyer Gyula. Számvizsgáló bizottság: Elnök Marx Adolf. Tagok: W e i s z M. és L ö v i n g e r Gy. Funkelstein József indítvány, miszerint az egylet mult évi tisztikarának jegyzőkönyvi közönet szavaztatás, egyhangulag határozottá emeltetett. Az ujonnan megválasztott L e n d v a y alelnök zajos eljénzés között elnöki székét ismételve elfoglalta, bejelentette Mayer Gyula visszalépése, mire Ottenberg Tivadár lón közfelfűléssel választmányi tagga megválasztva. Lendvay alelnök egy Kneffel Lajos, Funkelstein József és Reuinger Soma urakkól álló küldöttséget meleszt a megválasztott új elnökhöz, felkéréndők e tisztség elfogadására; a bizottság rövid idő múlva visszatérve jelenti Wadovsky elnök távollétét, míg Lendvay alelnök arval egészít ki, miszerint a megválasztott elnök a tisztséget elfogadja. Hosszú viták fejlődtek ki az indítványok kapcsán. Reich Béla indítvány, miszerint Dr. Falk Miksa orsz. képviselő kéressék fel a két kereskedő-egylet fűziójának támogatására, határozattá emeltetett. Fellegi Lajos titkár lendülettel szavakba indítványozza, miszerint Dr. Gaál Jenő volt elnök az egylet tisztelési tagjára választassék. Elfogadott Barth Lajos főkönyvtárnok felkérte könyvtári alapszabályok fogalmazására, míg teljesíteni ígér, egyszerűsindul kérvé az egyli tagokat, a könyvek szaporább visszahozatalára. Több jelenteteken ugy elintézés után L e n d v a y alelnök eljénzés között a közgyűlést berekeszté.

— Felügyelést kincstári ispán. S u g á r Béla kovacs házi kincstári ispan hivatali vizsgálásnak vádja miatt állásból felügyeléstet. Az ispani teendőket végzésével Petőcz László megyesi ispan bizott meg.

— Adományok. Karátsonyi János zimbóri körjegyző és neje az ottani görög keleti templomnak két értékes aranykeretű szent képet, valamint a készitendő harang költségére 5 frt adományozott. A szép tett nem szorul dicsegetésre.

— Eljegyzés. Barcz a Abel birtokos a napokban tartotta eljegyzését Török M. Mariska szíszonyal, Török Péter mácsai birtokos kedves leányával. Sok szerencsét kívánunk a fiatal párnak.

— Ingó kereszt. Az aradi szerb templom keresztjét nagyon megviselte a idő-Régi szilárd állása már annyira megingott, hogy a közbiztonság érdekében szükségessé vált, mi szerint hatóságilag megvizsgáltassék. Nyári Béla kapitány és Ludrovai Tóth Mihály városi mérnök szombaton behatón megsemmisítették az egész tornyot s a keresztet s a vizsgálat alapján felszólították az egyházi hatóságot, hogy a helyreállítás munkálatokat a lehető legrövidebb idő alatt végeztesse el.

— Presbyteri gyűlés. Az aradi ev. ref. egyház tanácsa tegnap délelőtt 11 órákor gyűlést tartott. Jelen voltak: Ferencz Gedeon elnöklete alatt Rozsnyay Mátyás, Szabó József, Noránt István, Sándor Zsigmond, Csutak Károly, Borsy Benjamin, Papp Imre, H a r m a t h y János, presbyterek, Kulcsár István jegyző. K o m j á t h y Zsigmond algonok. A gyűlés fő tárgya a nagy-szalontai egyházmegyében megüresedett egy világi tanácsbírói szék betöltése volt. Az aradi egyház részéről egyhangulag F á b i á n László főispán választatik meg. A május 1-én tartandó hittanvizsgára biztosokul ki nevezettek: Rozsnyay Mátyás, Szabó József és Csutak Károly. Azután több folyó ügy nyert elintézet.

— Sulyos testi sértes. Szombaton délután négy órákor Weisz Mór szobos fia verkedésbe elegyedett egy a házban lakó özvegy, F e h é r Anna nevé 64 éves agm ósonóval s annak bal felkarját két helyen is eltörte és jobb karján kisebb sérüléseket ejtet. Az orvosi látleletet Tisich Mór dr. kerületi orvos vette fel s a tettes át lett szolgáltatva a rendőrségnek.

— Tolvaj a templomban. Csak nem rég irtuk meg, hogy egy elvetemült zsebmetzszónót éppen akkor csíptek meg a templomban, midőn egy imádkozóba elmerült asszony zsebéből a pénztárcát akarta kilopni és most ismét egy a templomban elkövetett tolvajlásról kell hirt adnuok. Az eset most annyival 1 megbotránkosatott, hogy a tolvaj egy 12 éves kis fiu volt. Tegnap délelőtt a minoriták templomában egy az oltárhoz támasztott esernyőt emelt el, midőn kiszökni akart, észreveték s átadták a rendőrségnek. Példás büntetést s kizárást kapott.

— A m. kir. államasutak üzemeltetésére, mely eddig Aradon három különböző épületben volt elhelyezve, beköltözött a gör. k. román egyház Tökölly-teri bérházába. P e k é r Károly főfelügyelő és üzemeltető, valamint az általános igazgatási pályafentartási és forgalmi osztályok az épületelés emeletét foglalják el, míg földszinten a v o n a t m o z g ó s í t á s i és s z á m o s z t á l y o k a g y ű j t ő p é n z t á r r a l, valamint az igazgató és kiadó vannak elhelyezve.

— Közgyűlés. Az aradi izraelita kiházasító-egylet tegnap délelőtt tartotta Schwartz Zsigmond elnökölete által rendezé évi közgyűlést, melyen a tagok igen szép számmal vettek részt. Az aradi izr. kiházasító-egylet a tegnapi közgyűléssel fennállásának 20-ik évét fejezi be. Ezen idő alatt 43 jó erkölcsű, szegénysorsú, az aradi izr. hitközségbe bekebelezett tagok árva leányait részesítette 200—200 forintnyi hozományval. A mi által ezeknek férjhezmenetelét s saját háztartásuk és boldogulásuk megalapítását tette lehetővé. Azonkivül szerzett még az egylet 25—50—100 forintnyi alapítási összegek, adományok és egyéb járulékok által oly pénzbeli alapítók, melynek évi kamatai többlet jövedelmezek, mint az alapszabályokban meghatározott hozomány összeghez, s ezen felül birtokában van még két oly alapítványnak, melyeknek mindegyike az 1000 forintot tevő törzstőke után minden 3—4-ik évben egy hozományt kamatozik. Az alapítók 1886. év elején kitett 4214 frt 64 kr. készpénz 200 frt. Hozzászámítva a takarékpénztári kamatokat 233 frt 54 kr. összesen 4648 frt 21 kr. Ezen összegből levonandó és a kezelei pénztárnok atadandó 200 frt. Pénztármaradvány 2887. évre 288 frt 92 kr. Az alapítók állandék 4448 frt 21 krajczár. A D e u t s c h Ignácz-féle 1000 forintnyi törzstőkével rendelkező alapítványnak állandék 1886. év végével kamatokkal 1194 frt 38 kr. H i r s c h l Mózsef-féle 1000 forintnyi törzstőkével bíró alapítványnak állandék 1886. év végével 1065 frt. A titkári és pénztárnoki jelentés tudomásul vétetett. Az igazgató választmányok a mult évről a felmentvény megadottát. Szóba került az alapszabályok módosítása, melyek átfolgozására felkérte: W e i s z Dávid, S i n g e r Adolf és K r ö n b e r g e r Mór. Az egylet előjárósága 1887-ik évre a következőleg alakult: Elnök: S z c h w a r t Zsigmond, alapítók-gondnok: E l i á s Armin, pénztárnok: K o h n S. N. ellenőr: W e i s z Mór ifj., alelnök: R o s e n b e r g Lipót, titkár: N e u m a n n Armin. Választmányi tagok: Hecht Manó, Husserl M. L., Moskovitz Jakab, Preisch Vilmos, Balogh Jakab, Porter Adolf, Róth Lajos, Pollák M. A., Goldfeld Lajos, Deutch Lajos, Steiner Adolf. Számvizsgáló tagok: Weisz Dávid elnöklete alatt Reck Adolf, Krusz Lipót. Egyéb tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést felosztatta.

— Április hó. A márcziusi havat még meg lehet érteni. Azt mondják, az asszonyoknak van rá szüksége. De hogy április közepén tavaszi, meleg nap sugar után, rügyező fákra hulljon alá a fehér lepel, az mégis szokatlanabb dolog. Pedig a kik a tegnapi virradó hajnalig egy 5 és 7 óra között ébren töltötték, egész téli szinben láthaták Aradot. A házetők félérek, az ég száruke volt, egyre hullottak a hó-pibék. Reggelre aztán megit mást gondolt az a mi bolondos áprilisi idők s hónap már nyoma sem volt. Délutánra aztán egészen kiszűnt az idő s újra előtűnt a — tavaszi nap sugar.

— A szaraloms legény. K n e k l Géza aradi iparoslegény buzamosabb ideg ellátogatott Csod a Ilka hajdon lány házába. A ki egy ideig szivesen is fogadta a fiatal ember udvarlását. Knekl Gézának akkor volt a legboldogabb napja, ha szive választottjának valami ajándékkal kedveskedhetett. Ilyenkor magához szorongathatta egyetlen lükját és rózsapiros ajkaira egy forró csókot nyomhatott. A mit a lány ilyenkor mindég szivesen megengedett. De minthogy a földön minden mulandó, így K n e k l Géza boldogsága sem tartott sokáig. Egy napon azt vette észre, hogy az ő egyetlen lükjá iránta naponta hidegebb és hidegebb kezd lenni. Bu és bánatjában leitta magát és ittaz állapotban felkereste kedvesét, kit szemrehányásokkal illetett és midőn bucsut akart venni a lánytól, egy csókot kért tőle. A lány vonakodott kérését teljesíteni. Ekkor neki erett a lánynak és tetleg bántalmazta. A leány panaszt emelt a bíróság előtt egykori kedvese ellen.

— A 'i másnak vermet és — maga esik bele. Erling Bogdán vasuti kocsi-kenő, véletlenül a mint az aradi indóháznál a vasuti kocsikat kengette, rajta felelte szemét a takaros kis H a r t m a n n Leopold-nén, ki Erlingnek sok keserű, álmátlan éjteleket szerzett. Bántotta valami szívet — és ohajtotta volna ezt egyszer a menyeeeknek négyeszközét emondani. A ni végre sikerült is. De a menyeeke számba sem vette a kocsi kenő szerelmi ömlengéseit. Ott hagyta a faképnél. Éz felette boszantotta őt, és elhártoza magában, hogy ezért bosszút áll a menyeeken. Egy hét eltelével irt egy levelet a menyeeke férjének, melyben az ártatlan nő ellen oly alaváló rágalmakat hozott fel, hogy a férj dühösen neki indult Erling feltalására, hogy a level tartalmazt kérdőre vonja. Meg is találta az Erzsébeth-utczában, és a kezében levő bottal ugy el-kente a kocsi kenőt, hogy ez egy hamarjába nem fog vasuti kocsikat kenni.

— Megörült posta-főnök. A temesvári postahivatal főnöken, Janis Móron, Bécsben az utczán örülni rohamoz vetett erőt s körhözba kellett állítani. A szerencsétlen 40 éves férfi mindig lelkiismeretes, szives hivatalnok híriben állt s csak tavaly, Houchard hivatalnok nagy sikasztása óta borult el kedélye. Rövid szabadsággal eltávozt házjából, a Széppeségbe, de már akkor oly zavart volt, hogy 30 000 frtnál több készpénzét egy rozoga bőröndbe zárva, a folyosón hagyta. A penza kívül mindent kiloptak belőle. Janis esete nagy részvetelt kellett ismerősei körében.

— Iparigazolványt nyertek Aradmegyében. Pécskán: Ö z v. A r g y e l á n-Petrovits Lenka mezeskalocs-ípar gyakorlására. Odvoston: R o s e n z w e i g Mór szatócs-üzletre. Solymoson: L u n i c s Jakab szatócs-üzletre. Szemlakon: H e i n e z Adam és neje, S t e f a n Henrik és neje, B i t t e n b r u d e r Konrad és neje, B i t t e n b r u d e r Ferencz és neje, hajjalomol-íparra. Hunyvidmegyében: Szászvároson: N y i l a s János kerékgyártó-ípar gyakorlására.

— Blaha Lujza asszony harmadik vendégjátékát ma este a „Tót leány“ előadása teljesen méltó kerete volt a páratlan művésznő játéknak. A Blaha Lujza asszony Hankájáról alig lehet újat és legkevésbé mást mondani, minthogy az eredetiség netovábbja ugy a fellogás, mint a dialectus tekintetében, mihez még hozzájárul a művésznőnek az a határtalanul megkapó kedély melegsége, mely a legnemesebb művészi inspirációnak valóban igazó sajátosága. S hogy a mai est határsárol teljes fogalmat adjunk, felemlítjük a rajongásszerű tünnettéssel körülvezt művésznő dalait, a magyar népdalok incarnatiójának ez elragadó kifejezését. A szakadásig tartó ház közönsége egész lelkesedéssel tapsolt az előadás alatt s ebből részben kijutott a környezet valamennyi kiválóbb szereplőnek, kik kitűnő nívóan tartották az előadást.

Irodalom és művészet.

— A „Proletárnok“ megkoszoruzása. Az academia Karátsonyi-pályázatán ki nem adott aranykát, tudvalegőleg, utólagos jutalmak, vagy dramaturgiai munkák iratására, régi remek színművek átültetésére fordítják. Szombaton egy ez ügyben kiküldött bizottság döntött a legutóbb megmaradt n e g y s z á z a r a n y h o r a f o r d í t á s a f e l l ő. E bizottság egyhangulag hozott határozattal, azt javasolja az acad-miának, hogy készíts aranyral a C s i k y G e r g e l y leghatásos színművét, a nyomtatásban 1882-ben megjelent „P r o l e t á r o k “-at jutalmazza meg utólag.

— A „Józsi és Erzsike“ 8-ik száma megjelent változatos tartalommal G y ö r g y ő s a y Rudolf szerkesztésében. E kitűnően szerkesztett gyermeklapot a legmelegebben ajánljuk a szülők és tanfűrűk figyelmébe. A lap eddigi ügybuzgó kiadója E n d e s Dániel a lap kiadását visszalépett és azt Györgyossy Rudolf vette át.

— Hangverseny. Wilhelm Agost, Európa egyik első hegedűse tegnap tartotta meg a közönség magasra fokozott kíváncsisága mellett hangversenyét a Krispiu termében. Programja nem a modern hegedűsök circusi programja, hanem az egyszerűségük által magasatos s elragadó darabok sora volt. Bethoven concertjének első részben intonációjának abszolút tisztaságát; Senubert „Ave Mária“ban pedig vonóhúzás rendkívüli szélességét a jobb kezének csodálatos phisikai erejét mutatta be. Hegedűjének g h u r j á b ó l k i r e z g ő hangok tömörsége egy kitűnő cello hangjait juttatta mindenkinek észébe. Utolsó darabjában („Magyar ábránd“) s saját szerzeményű „romanceban“ mindkét irányu tehetségét egyesítve vonó technicájának befejezett-ségével ámulata etette s Aradon meg nem hallott tapsra ragadta a közönséget. Használjuk őt Joachimhoz. Szarazatához s a megboldogult Wienjavskizhoz. Egyik se ő ezek közül s mégis van benne mindenikróbb valami. Joachim olymipoly nyugalmaz s roppant hangterjedelme, Szarazate tíze s Wienjovszky méla bus világhírdalmas lelke lakik benne. Bethoven aréka, hercules termete a nagy szellemek prothotipja. Kiserője „N i e m a n n “-u ur gy ma már nem szokatlan technika; u z o u g o r a m ű v é s z. Kitűnően tud alkalmazkodni, de solo játékaiban nincs lélek, egy szóval nagyszerű német „Klavier Meister.“ Nem emel, hidegen hagy mindenkit. A játékára felindult tapok csak az udvariasság tapsai, a felharsant eljének csak egyéni szorgalmának s igyekezetének elismerői voltak.

BLAHA LUIZA asszony

negyedik, utolsóelőtti vendégjátéka.

Arad városi s z i n h á z.

Folyó szám 196. 41-dik bérlétszűnet.

Hétfő, 1887. áprilishó 17-én:

A z i g á n y.

Eredeti népszűnű dalok és tánczezel 3 felvonásban. Írta: Szigligeti Ede. Zenejét szerző: Bogner Ignác. (Karnagy: Delin Henrik. Rendező: Krecsanyi.)

Személyek:

Várszeghy gazdag földesur —	Réthy Lajos.
Kurta, gazdag aglegény —	Fenyéry Mór.
Gyuri, őcsese —	Kiss Mihály.
Márton gazda —	Nyilassy Mátyás.
Robeka, feleség —	Sipos.
Eva, leány első férjétől —	Liczenmayer Sz.
Zsiga, a falu vevő cigányja —	Szabó Antal.
Peti, i gyermekoi —	Somló Sándor.
Rózi, i gyermekoi —	Blaha Lujza asszony.
Ferke, urasági hajdu —	Nemeth János.

H E L Y A R A K.

Földszinti és első emeleti kettős páholy 10 frt, földszinti és első emeleti egyes páholy 6 forint, másodeleti kettős páholy 7 forint, másodeleti egyes páholy 4 frt, előrendű támlaszék 1 frt 80 kr, másode rendű támlaszék 1 frt 50 kr, harmadrendű támlaszék 1 frt 20 kr, első emeleti erkélyülés az első sorban 1 frt 80 kr, a második sorban 1 frt 20 kr, a harmadik sorban 1 frt, másodeleti erkélyülés az első sorban 1 frt, a második sorban 80 kr, a harmadik sorban 60 kr, harmademeleti közép erkélyülés az első sorban 50 kr, harmademeleti oldal és másode rendű közép ülőhelyek 40 kr, karzat 30 kr.

Kedzede 7-ig, vége 10 órákor.

Holnap, kedden, BLAHA LUIZA asszony

utolsó vendégjátékát:

A rokkant huszár,

vagy:

tündérlak Magyarhonban.

Népszűnű 3 felvonásban.

A holnapi előadás 6 1/2 órákor fog kezdődni.

Felőlös szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁRPÁD.